

Memo

aan Gemeenteraad Gouda
onderwerp Beantwoording technische vragen over implementatie kindpakket en stadspas, en over de verordening bevordering maatschappelijke participatie Gouda 2017

van R.A. Tetteroo, wethouder sociale zaken en werkgelegenheid
directie Maatschappelijke Ontwikkeling / D. Rexwinkel, J. van den Berg, M. Haring
afdeling Maatschappelijk Beleid
telefoon 588504
datum 30 mei 2017

Beste raadsleden,

Op 19 april 2017 heeft u een presentatie ontvangen over de implementatie van het kindpakket en de stadspas. In deze vergadering heb ik reeds veel van uw vragen kunnen beantwoorden. Een beperkt aantal vragen zou schriftelijk beantwoord worden voor de verkennende bespreking van de 'Verordening bevordering maatschappelijke participatie Gouda 2017' op 31 mei 2017. Deze vragen worden hierbij beantwoord. Daarnaast zijn aanvullend op 2 mei 2017 twee schriftelijke vragen naar aanleiding van deze presentatie ontvangen. Deze worden ook onderstaand beantwoord. Tevens worden de ontvangen technische vragen ter voorbereiding op de verkennende raadsvergadering van 31 mei 2017 over de verordening bevordering maatschappelijke participatie Gouda 2017 hierbij beantwoord.

Vraag 1. Gouda 50+. Hoe wordt gecommuniceerd in welke winkels in Gouda het jeugdtogoed dat op de stadspas staat besteed kan worden?

Antwoord: Dit zal bekend gemaakt worden (en actueel gehouden) op de website van de gemeente Gouda. Bij de start van de stadspas wordt hierover ook informatie gegeven op de gemeentepagina in de Goudse Post.

De op de website vermelde lijst is geen statisch gegeven, er kunnen winkels bijkomen als voldaan wordt aan de door het college gestelde eisen zoals kassa's die moeten kunnen worden gekoppeld aan een betaalnetwerk op basis waarvan registratie van transacties met de *Rotterdampas* kan plaatsvinden.

Op de website van de gemeente Gouda komt ook informatie over bij welke de clubs, verenigingen en culturele instellingen kinderen de vouchers op de *Rotterdampas* kunnen gebruiken.

Vraag 2. PvdD. Maken openbaar vervoer en energiekosten onderdeel uit van het kortingspakket op de stadspas?

Antwoord: Bij de introductie van de stadspas en het kindpakket in Gouda zijn kosten voor het openbaar vervoer en energiekosten geen onderdeel van het kindpakket voor kinderen uit huishoudens met een laag inkomen.

Het aanbod op de stadspas is overigens niet statisch, en kan wijzigen afhankelijk van het gebruik ervan of de behoefte eraan. Bij de evaluatie en de doorontwikkeling van de stadspas kan de afweging gemaakt worden om tegemoetkomingen voor OV en/of energiekosten aan het kortingenpakket toe te voegen. Of aanbieders van OV en energie een actie willen aanbieden aan alle pashouders van de Rotterdampas is daarbij een afweging van de aanbieders zelf.

Vraag 3. CDA. Hoeveel informatie is er nodig voor de aanvraag van de stadspas, het jeugdtegoed en de sport/cultuur/educatievoucher?

Antwoord: Voor de aanvraag van de stadspas moet de inwoner zich met een paspoort of ID-kaart of – bij verlenging - digitaal via DiGiD kunnen legitimeren. Aan de balie van de gemeente Gouda wordt een pasfoto gemaakt.

Om voor het gereduceerde tarief, het jeugdtegoed en de participatievouchers in aanmerking te komen, is het noodzakelijk dat de aanvrager informatie verstrekt over ten laste komende kinderen en inkomensbewijzen overlegt (tenzij iemand reeds bij ons bekend is, bv een bijstandsuitkering ontvangt. In die situatie hoeven geen inkomensbewijzen worden overlegd).

Ter vergelijking: voor het aanvragen van de huidige Geld Terug Regeling vragen we aan niet-uitkeringsgerechtigden de volgende informatie: inkomsten uit loon, uitkering/AOW, pensioen, alimentatie, heffingskortingen van aanvragen en evt. partner. Over de kinderen vragen we: achternaam, voorletters, geboortedatum, geslacht en BSN.

Vraag 4. SGP. Hoe gaat de toetsing op inkomen verlopen?

Antwoord: Alle ons bekende minima (zoals inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen) worden persoonlijk aangeschreven dat zij in aanmerking komen voor de stadspas tegen het gereduceerde tarief, en hun kinderen voor het kindpakket. De toetsing op inkomen vindt dan 'aan de voorkant' plaats zodat dat de inwoners daarvoor niet belast worden met het inleveren van inkomensbewijzen.

Andere inwoners die in aanmerking willen komen voor de stadspas tegen het gereduceerde tarief en/of het kindpakket dienen inkomensgegevens te overleggen. Deze worden in de backoffice (niet aan de balie) getoetst. Zie ook het antwoord op vraag 3.

Vraag 5. PvdD. In hoeverre wordt leuke deel van Rotterdampas afgenomen in Rotterdam? En in hoeverre kan dit leuke deel mensen juist in problemen brengen?

Antwoord: De Rotterdampas is 28 jaar geleden door de gemeente in het leven geroepen om iedereen te motiveren socialer, actiever en ondernemender te zijn en zo meer van het leven te laten genieten. Dit door gratis toegang en hoge korting te bieden bij/op allerlei leuke doe-dingen; van attracties tot cultureel, sportief of culinair. De *Rotterdampas* motiveert graag extra de mensen die hier, om wat voor reden dan ook, moeite mee hebben. Daarbij laat *Rotterdampas* iedereen in zijn/haar eigen waarde en zal nooit stigmatiseren.

56% van de *Rotterdampas*houders ontvangt de pas tegen het gereduceerde tarief; 33% tegen het tarief van 5 euro voor volwassenen met een laag inkomen, en 23% gratis (dit zijn kinderen jonger dan 18 jaar uit huishoudens met een laag inkomen). Gemiddeld wordt de pas 5-6 keer per jaar gebruikt. Uit onderzoek is gebleken dat als gevolg van het deelnemen aan (sociale) activiteiten de drempel verlaagd is om mee te doen in de maatschappij. Met familie of gezin iets te ondernemen en om onder de mensen te komen. Deze participatiebevorderende insteek wordt dus door alle betrokken partijen zeer gewaardeerd. Discussies over aanzetten tot consumptisme of "geld uitgeven aan de verkeerde dingen" zijn in Rotterdam zover bekend nooit geweest.

Vraag 6. VVD. Hoe zit het met de privacy? Wat gaat gemeente met info over gebruikers en gebruik van de pas doen? Wat kunnen ondernemers/aanbieders zien?

Antwoord:

Informatie over individuele gebruikers wordt alleen gebruikt voor de beoordeling of de aanvrager inwoner is van de gemeente Gouda en/of gezien het inkomen recht heeft op het gereduceerde tarief en het kindpakket. Op geaggregeerd niveau worden gegevens bijgehouden over het gebruik van de stadspas door minima - niet minima, en het gebruik van het kindpakket (jeugdtegoed, voucher, schoolkostenregeling), zoals toegezegd aan uw raad. Dit gebruik voldoet aan de wet- en regelgeving betreffende de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Ondernemers kunnen marketinginformatie bekijken (bijvoorbeeld aantal bezoekers), maar dit is niet op NAW-niveau; de individuele pashouder is dus voor hen niet te herkennen.

Vraag 7. VVD. Kunnen ondernemers andere acties aanbieden voor mensen <120% en >120% bijstandsnorm?

Antwoord: Nee in principe niet. De acties die door ondernemers geplaatst worden, zijn voor alle pashouders in gelijke mate toegankelijk; Gouds of niet, minima of niet. Hierdoor is de pas niet-stigmatiserend in gebruik.

Uitzondering daarop zit in het feit dat we de *Rotterdampas* gaan gebruiken als middel voor toekennen van onderdelen van het kindpakket. Op de pas wordt dan de voucher geplaatst voor kinderen uit een gezin met een laag inkomen, waarmee toegang wordt verkregen tot sport-, educatie of cultuurlessen.

Technisch wordt dit vormgegeven doordat de organisatie een speciale aanbieding plaatst die met de voucher kan worden afgerekend. Deze zijn echter alleen zichtbaar op de gemeentelijke website en geen onderdeel van het brede aanbod op de *Rotterdampas*.

Daarnaast kunnen die verenigingen of organisaties ook algemene acties aanbieden die voor *alle* gebruikers van de *Rotterdampas* beschikbaar zijn. Als gemeente stimuleren we dat sportverenigingen, culturele instellingen en evenementen een aanbieding gaan doen ter vergroting van de aantrekkelijkheid van de pas en ter vermindering van de kans dat gebruik van de pas wordt geassocieerd met een laag inkomen.

Wanneer de gemeente Rotterdam in de toekomst een zogenoemd "white label" zou goedkeuren, kan ook wel aanbod (maatschappelijk, cultureel, sport, ondernemers) dat in lijn ligt met de doelstelling op de pas komen.

Vraag 8. SP. Is inmiddels helder of het alleen een *Rotterdampas* wordt of komen er ook Goudse producten/kortingen op de pas te staan?

Antwoord: Naast gratis toegang of hoge korting bij/op allerlei leuke doe-dingen, van attracties tot cultureel, sportief of culinair zoals die nu reeds op de *Rotterdampas* staan, komen er voor Goudse inwoners (afhankelijk van het inkomen) de volgende Goudse onderdelen bij:

- voor de doelgroep: het jeugdtegoed, dat in specifieke Goudse winkels kan worden besteed (zie ook vraag 1);
- voor de doelgroep: de volledige vergoeding voor een jaar lidmaatschap van Goudse sportverenigingen, culturele en educatieve organisaties;
- en daarnaast lokale, Goudse elementen, die vanaf het moment van implementatie uitgebreid zullen worden. In ieder geval wordt nu reeds gesproken met o.a. cinemaGouda en de Goudse bibliotheek.

Vraag 9. GL. Wat is de wettelijke, juridische noodzaak voor de doelgroep kinderen met kindpakket om een aanvraag te moeten doen voor deze regeling? M.a.w. waarom kan voor deze specifieke doelgroep zonder enig bureaucratische handelingen (aanvraag) de Stadspas (incl. kindpakket) worden toegekend o.b.v. beschikbare gegevens bij bijv de Sociale Dienst?

Antwoord:

Aan ons bekende minima sturen wij bij de start van de uitgifte van de stadspas en het kindpakket een "brief" waarmee zij de stadspas tegen het sterk gereduceerde tarief kunnen afnemen. De stadspas, dan wel de gratis stadspas met de onderdelen van het kindpakket voor kinderen, kan niet ambtshalve worden verstrekt, omdat betaling van 5,- euro door de volwassen aanvrager verplicht is. Voor minderjarige kinderen kan de pas alleen worden aangevraagd door ouder/verzorger met een stadspas.

Binnen de mogelijkheden streven we naar zo weinig mogelijk bureaucratische handelingen. Initieel is legitimatie aan de balie van de gemeente Gouda noodzakelijk; verlengen van de stadspas kan digitaal (met DiGiD). Het jeugdtegoed en de vouchers voor sportieve, educatieve en culturele activiteiten worden ambtshalve op de stadspassen van de kinderen uit de doelgroep geplaatst.

Vraag 10. GL. Wat is de reden dat in art 4.2 steeds "of" gebruikt wordt? ... jeugdtegoed of tegemoetkoming sport of, etc. De elementen zijn toch gestapeld? Iemand uit de doelgroep kan in een bepaalde periode gebruik maken van alle onderdelen?

Antwoord:

Dat klopt inderdaad, het is cumulatief. Wij stellen naar aanleiding van uw vraag voor om artikel 4 lid 2 aan te passen waarbij 'of' vervangen wordt door 'en':

"In afwijking van het eerste lid, kan het college het jeugdtegoed, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder b, een tegemoetkoming in de kosten voor sport en culturele activiteiten, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder c, en voorzieningen bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder e, ook ambtshalve verstrekken indien een stadspas op aanvraag is verstrekt aan de kinderen uit de doelgroep.

Graag dienen wij een aldus gewijzigd voorstel in, indien uw raad daarmee kan instemmen.

Vraag 11. GL. In paragraaf bij raadsvoorstel is summier communicatie genoemd. Is er een specifieke reden waarom niet genoemd is om bij werkprocessen met klantcontact als aanvraag bijstand, controle-onderzoeken, re-integratiegesprekken, schuldhelpverlening etc standaard de regeling aan te bieden?

Antwoord: Het is inderdaad wel de bedoeling om in de reguliere gesprekken met klanten standaard de stadspas en indien van toepassing ook het kindpakket aan te bieden. Dit past binnen de

inspanningen die het college onderneemt in navolging van de raadsmotie om er alles aan te doen dat minimaal 50% van de doelgroep in 2018 gebruik maakt van de pas.

Vraag 12. VVD. Wat betekent het niet toepassen van de kostendelersnorm precies? Wat is dan de inkomensgrens voor een gezin met twee ouders, één minderjarig kind en twee thuiswonende meerderjarige kinderen ouder dan 21? En op welke wijze wordt de inkomensgrens berekend?

Antwoord: Het inkomen van beide partners (indien die er zijn) van de afgelopen 3 maanden wordt bekeken en is bepalend voor de hoogte van de inkomensgrens.

Het niet toepassen van de kostendelersnorm betekent dat alleen rekening wordt gehouden met de norm voor een echtpaar (100%), alleenstaande ouder (70% + de 'alo'kop van ongeveer 20%) en de alleenstaande norm van 70%. Hiervoor is gekozen omdat de kostendelersnorm aan sterke wisselingen onderhevig is. Gekozen is voor een praktischere en handhaafbaardere regeling. Dit sluit aan bij het doel, er wordt in het "voordeel" van de klant afgerond.

Vraag 13. VVD. De uitgifte van participatievoorzieningen wordt ingetrokken als onjuiste gegevens worden verstrekt. Wat gebeurt er als er een vermoeden is dat de onjuiste gegevens bewust zijn verstrekt?

Antwoord: Er is geen wettelijke grond voor opleggen boete o.i.d. in deze gevallen, dus alleen het recht wordt ingetrokken.

In de Verordening wordt geregeld dat in dit geval voorzieningen kunnen worden ingetrokken, Dit is op dezelfde manier geregeld als Rotterdam (Overigens lijkt dit een hypothetische situatie; in de 28 jaar dat de *Rotterdampas* bestaat heeft Rotterdam dit nog nooit hoeven doen). Voor het intrekken van voorzieningen hoeft opzet niet aangetoond te worden.

Voor het aanschaffen van spullen via het jeugdtegoed worden technische afspraken gemaakt met de deelnemende winkels (in kassasystemen alleen specifieke goederen laten afrekenen). Kortom er wordt ingezet op technische maatregelen om de kans op misbruik klein te maken.

Vraag 14. VVD. Op de pas komt een pasfoto, zodat winkeliers kunnen controleren of de juiste persoon gebruik maakt van de pas. In aanmerking nemende dat het jeugdtegoed en andere vouchers voor een kind op het pas van het kind komen, betekent dit dan dat het kind ook daadwerkelijk in de winkel bij de aankoop aanwezig moet zijn?

Antwoord: Ja, dat klopt.

Vraag 15. VVD. Hoe wordt de hardheidsclausule in praktijk gebracht? Als mensen strikt niet binnen de regeling vallen, zullen zij er mogelijk niet om vragen. Iemand zal hen erop moeten wijzen dat er een mogelijkheid is om deze toch aan te vragen.

Antwoord: Voor deze situaties is er met name het Sociaal Team, en andere maatschappelijke organisaties in het sociaal domein, die we betrekken bij de implementatie van de stasdpas en het kindpakket. Daarnaast via het aan uw raad toegezegde piepsysteem.